

3-4

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Beleidsreactie rapport bestandsopname IvhO
kinderopvang Caribisch Nederland

Datum
24 maart 2023

Aanleiding

Bijgevoegd treft u de beleidsreactie op het Eindrapport bestandsopname kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland. De inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft o.b.v. de eilandsverordeningen, in opdracht van SZW, in de periode 2021 - 2022 op de eilanden een eerste meting gedaan van de kwaliteit van de kinderopvang op 68 locaties (dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang).¹ De beleidsreactie zal mede namens de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs worden verstuurd aan de Tweede Kamer (TK).

Uiterlijk bij
31 maart 2023

Bijlage(n)
1

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de inhoud van de beleidsreactie.
- Akkoord te gaan om kinderopvangorganisaties op Bonaire eenmalig een extra financiële impuls te geven om zo hun financiën op orde te krijgen (en uit de schulden de komen). Het gaat om een totaalbedrag van \$ 1,6 mln., waarvan het Openbaar Lichaam zelf \$ 0,5 mln. financiert.

Kernpunten

Conclusie inspectie: kwaliteit moet worden verbeterd

- Hoewel de inspectie concludeert dat er veel in gang wordt gezet om de kwaliteit te verbeteren, constateert zij in algemene zin dat de kwaliteit van de kinderopvang in CN verbeterd dient te worden om te voldoen aan de eisen uit de eilandsverordeningen en de toekomstige wettelijke eisen.
- In de kabinetsreactie onderschrijft u deze conclusie.
- U geeft aan dat u zich ervan bewust bent dat de opgave waar de kinderopvangorganisaties voor staan niet eenvoudig is en dat die opgave tijd en geld kost.
- Daarnaast geeft u aan dat u het van belang vindt dat de tekortkomingen ten aanzien van de VOGs (zijn niet (allemaal) aanwezig of actueel), een stappenplan voor huiselijk geweld en kindermishandeling (ontbreekt) en het vierogenprincipe (niet overal toegepast) zo snel mogelijk worden aangepakt. De inspectie heeft laten weten dat er herstelafspraken zijn gemaakt met de

¹ De Inspectie van het Onderwijs heeft – naar analogie van het primair onderwijs – als taak toezicht te houden op de kwaliteit van de kinderopvang op Caribisch Nederland.

houders van kinderopvangorganisatie. Deze herstelopdrachten moeten op korte termijn worden nageleefd (binnen twee weken).

- Kinderopvangorganisaties doen hun best om de gewenste kwaliteitsslag te realiseren maar zal het nog enige tijd vergen voordat de kwaliteit op het gewenste niveau is, in het bijzonder de eisen op het gebied van huisvesting en opleiding.

Datum
24 maart 2023

Ondersteuning voor kinderopvangorganisaties

- De inspectie beveelt – evenals de Raad van State naar aanleiding van het advies op het wetsvoorstel KO BES – het Rijk onder andere aan om (ondersteuning via) het programma BES(t) 4 kids te continueren totdat een groot deel van de locaties voldoet aan de wettelijk eisen. Dat is al aangekondigd in het wetsvoorstel kinderopvang BES, dat in de Kamer ligt.
- Vanuit het programma BES(t) 4 Kids zullen aanvullende activiteiten gericht op de implementatie van de wet op de eilanden worden ondersteund (zoals het organiseren van opleidingen en trainingen) en zullen ook de komende jaren aan de openbare lichamen middelen beschikbaar worden gesteld om de gewenste kwaliteitsverbetering in de kinderopvang te realiseren.
- De inspectie stelt voor om na te gaan of het rapport reden geeft voor het bijstellen van wet- en regelgeving. U geeft aan dat het rapport geen aanleiding is om het ingediende wetsvoorstel aan te passen omdat er in het wetsvoorstel een mogelijkheid is gecreëerd om ten aanzien van de opleidings- en huisvestingseisen gebruik te maken van een overgangsregeling. Verder geldt dat de meeste kwaliteitseisen in het wetsvoorstel overeenkomen met de geldende eisen uit de eilandsverordeningen. Het zijn daarmee geen nieuwe eisen waar organisaties aan moeten voldoen.
- Verder wilt u met de openbare lichamen in gesprek over de aanbeveling ten aanzien van 'streng voor de poort'. Inspectie adviseert om vanaf nu alleen locaties die aan alle eisen voldoen toe te laten tot het kinderopvangstelsel. U geeft aan dat u het uitgangspunt dat organisaties voor de start moeten voldoen aan alle voorwaarden uit de verordening onderschrijft. Als op voorhand duidelijk is dat een kinderopvangorganisatie niet in staat is om aan de eisen te voldoen dan is het onwenselijk om de organisatie toe te laten tot het kinderopvangstelsel.

Huisvesting

- Ten aanzien van huisvesting geeft de inspectie aan dat het de vraag is of sommige organisaties überhaupt aan het minimale aantal vierkante meters binnenruimte kunnen voldoen, bijvoorbeeld omdat het om gebouwen gaat waar bouwtechnisch gezien niets aan kan worden veranderd of te dure aanpassingen in huurwoningen.
- In reactie daarop geeft u aan dat de huisvestingssituatie complex is, en dat in sommige gevallen het zeer ingewikkeld (en buitensporig duur) is om gebouwen aan te passen.
- U stelt voor dat de openbare lichamen in overleg met de kinderopvangorganisaties samen bekijken op welke wijze huisvesting op het betreffende eiland het beste kan worden georganiseerd. U wilt in dat licht ook bezien of regels ten aanzien van bijvoorbeeld binnen- en buitenruimte passend zijn en u bekijkt hoeveel tijd moet worden gegeven aan eigenaren om hun huisvesting in lijn met de eisen uit de verordening te brengen. Dit is reeds aangekondigd in het wetsvoorstel en wordt verder uitgewerkt in de AMvB.

- Tot slot wordt er vanuit het programma een drietal huisvestingsprojecten gefinancierd.

Datum
24 maart 2023

Tijdelijke subsidieregeling financiering KO BES

- U maakt gebruik van deze brief om de Kamer te informeren over de Tijdelijke subsidieregeling en de aanvullende actie die u neemt.
- Kinderopvangorganisaties hebben aan de directie KO laten weten dat de subsidiebedragen – ondanks het ophogen van de subsidiebedragen – onvoldoende zijn om de (stijgende) kosten te dekken.
- Sommige kinderorganisaties geven aan dat het water hen aan de lippen staat. Ze geven aan dat ze schulden hebben/maken om kinderopvang aan te kunnen bieden. De kwaliteitseisen waar instellingen aan moeten voldoen (en waar nu op wordt gehandhaafd door de inspectie) zorgen ervoor dat ze meer kosten maken. Zo zijn meer leidsters nodig per aantal kinderen. Bovendien zijn er eisen gesteld aan het maximaal aantal kinderen per groep. Ook de stijging van de kosten op de eilanden maken dat kinderopvangorganisaties niet of nauwelijks rondkomen. Zo zijn de lonen, de werkgeverslasten en de kosten voor levensonderhoud toegenomen. Er is daarmee amper ruimte voor ondernemerschap.
- Kinderopvangorganisaties hebben eerder (en vaker) aangekaart dat zij financiële problemen hebben.
- Het openbaar lichaam herkent en bevestigt het beeld dat de subsidie ontoereikend is. Ook de onderzoekers die het kostprijsonderzoek uitvoeren ontvangen signalen van kinderopvangorganisaties dat de subsidie onvoldoende is.
- Ons beeld/onze hoop was dat de ophoging van de subsidies (met ruim 30% t.o.v. de start van de regeling) voldoende was om de prijs- en kostenstijgingen het hoofd te kunnen bieden. Dit blijkt echter niet het geval. We hebben naar de financiële positie van een aantal kinderopvangorganisatie gekeken en daaruit komt het beeld naar voren dat de subsidie die zij ontvangen niet toereikend is om de kosten te dekken. Wachten tot het afronden van het kostprijsonderzoek is dan ook niet wenselijk en kan tot een vervelende situatie op de eilanden leiden.² Een aantal kinderopvangorganisaties verkeert in zwaar weer en overweegt een sluiting.
- Het openbaar lichaam stelt voor om dit jaar eenmalig een totaalbedrag van \$ 1,6 mln. beschikbaar te stellen voor de kinderopvangorganisaties. Dit bedrag kunnen kinderopvangorganisaties inzetten om de financiële gaten te vullen en/of kwaliteitsverbeteringen door te voeren.
- Het openbaar lichaam draagt zelf een bedrag van \$ 0,5 mln. bij en SZW/KO financiert \$ 1,1 mln. Hiervoor is dekking beschikbaar binnen het bestaande budget voor BES(t) 4 Kids.
- Elke kinderopvangorganisatie die gebruikmaakt van de tijdelijke subsidieregeling ontvangt via het openbaar lichaam eenmalig een bedrag van \$ 800 per kind, verspreid over twee periodes (eerste uitbetaling in april/mei, en tweede in het najaar).
- Verder geeft u aan na te gaan in hoeverre deze problematiek zich in dezelfde mate voordoet op Sint-Eustatius en Saba (qua aantal organisaties zeer beperkt).
- Gezien de noodkreet van de kinderopvangorganisaties adviseren we u om hiermee akkoord te gaan en dit aan te kondigen in uw beleidsreactie.

² EBA doet in opdracht van de directie Kinderopvang onderzoek naar de kostprijs voor kinderopvang. Het onderzoek wordt in het najaar verwacht.

- Voor de structurele hoogte van de subsidie wachten we eerst de resultaten van het kostprijsonderzoek af. Mocht daaruit volgen dat extra middelen nodig zijn, dan zal dit (inclusief benodigde dekking) mee moeten lopen in de voorjaarsbesluitvorming 2024.
- Tot slot informeert u de Kamer ook over het feit dat kinderopvangorganisaties moeite hebben met de administratie. Samen met Openbaar Lichaam, RCN unit SZW en UVB (huidige uitvoerder subsidieregeling) werken we een ondersteuningsaanbod om de kwaliteit van de administratie te verbeteren.

Datum
24 maart 2023

Vervolg

- U blijft de kwaliteit van de kinderopvang monitoren. De inspectie is inmiddels gestart met de volgende ronde van de inspecties. Daaruit zal blijken of de inzet en energie daadwerkelijk leidt tot kwaliteitsverbetering heeft geleid. U informeert de Kamer hierover (begin 2024).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Beleidsreactie	Verzenden aan TK	
2	Eindrapport bestandsopname kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland	Verzenden aan TK	

MSZW
gezien 31/3.
FS.

20/3 2023

TER BESLISSING

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Beleidsreactie rapport bestandsopname IvHO
kinderopvang Caribisch Nederland

Datum
24 maart 2023

Uiterlijk bij
31 maart 2023

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Bijgevoegd treft u de beleidsreactie op het Eindrapport bestandsopname kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland. De inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft o.b.v. de eilandsverordeningen, in opdracht van SZW, in de periode 2021 - 2022 op de eilanden een eerste meting gedaan van de kwaliteit van de kinderopvang op 68 locaties (dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang).¹ De beleidsreactie zal mede namens de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs worden verstuurd aan de Tweede Kamer (TK).

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de inhoud van de beleidsreactie.
- Akkoord te gaan om kinderopvangorganisaties op Bonaire eenmalig een extra financiële impuls te geven om zo hun financiën op orde te krijgen (en uit de schulden de komen). Het gaat om een totaalbedrag van \$ 1,6 mln., waarvan het Openbaar Lichaam zelf \$ 0,5 mln. financiert.

Kernpunten

Conclusie inspectie: kwaliteit moet worden verbeterd

- Hoewel de inspectie concludeert dat er veel in gang wordt gezet om de kwaliteit te verbeteren, constateert zij in algemene zin dat de kwaliteit van de kinderopvang in CN verbeterd dient te worden om te voldoen aan de eisen uit de eilandsverordeningen en de toekomstige wettelijke eisen.
- In de kabinetsreactie onderschrijft u deze conclusie.
- U geeft aan dat u zich ervan bewust bent dat de opgave waar de kinderopvangorganisaties voor staan niet eenvoudig is en dat die opgave tijd en geld kost.
- Daarnaast geeft u aan dat u het van belang vindt dat de tekortkomingen ten aanzien van de VOGs (zijn niet (allemaal) aanwezig of actueel), een stappenplan voor huiselijk geweld en kindermishandeling (ontbreekt) en het vierogenprincipe (niet overal toegepast) zo snel mogelijk worden aangepakt. De inspectie heeft laten weten dat er herstelafspraken zijn gemaakt met de

dit is hand-
oordel den
"moet verbeterd"

¹ De Inspectie van het Onderwijs heeft – naar analogie van het primair onderwijs – als taak toezicht te houden op de kwaliteit van de kinderopvang op Caribisch Nederland.

houders van kinderopvangorganisatie. Deze herstelopdrachten moeten op korte termijn worden nageleefd (binnen twee weken).

- Kinderopvangorganisaties doen hun best om de gewenste kwaliteitsslag te realiseren maar zal het nog enige tijd vergen voordat de kwaliteit op het gewenste niveau is, in het bijzonder de eisen op het gebied van huisvesting en opleiding.

Datum
24 maart 2023

Ondersteuning voor kinderopvangorganisaties

- De inspectie beveelt – evenals de Raad van State naar aanleiding van het advies op het wetsvoorstel KO BES – het Rijk onder andere aan om (ondersteuning via) het programma BES(t) 4 kids te continueren totdat een groot deel van de locaties voldoet aan de wettelijk eisen. Dat is al aangekondigd in het wetsvoorstel kinderopvang BES, dat in de Kamer ligt.
- Vanuit het programma BES(t) 4 Kids zullen aanvullende activiteiten gericht op de implementatie van de wet op de eilanden worden ondersteund (zoals het organiseren van opleidingen en trainingen) en zullen ook de komende jaren aan de openbare lichamen middelen beschikbaar worden gesteld om de gewenste kwaliteitsverbetering in de kinderopvang te realiseren.
- De inspectie stelt voor om na te gaan of het rapport reden geeft voor het bijstellen van wet- en regelgeving. U geeft aan dat het rapport geen aanleiding is om het ingediende wetsvoorstel aan te passen omdat er in het wetsvoorstel een mogelijkheid is gecreëerd om ten aanzien van de opleidings- en huisvestingseisen gebruik te maken van een overgangsregeling. Verder geldt dat de meeste kwaliteitseisen in het wetsvoorstel overeenkomen met de geldende eisen uit de eilandsverordeningen. Het zijn daarmee geen nieuwe eisen waar organisaties aan moeten voldoen.
- Verder wilt u met de openbare lichamen in gesprek over de aanbeveling ten aanzien van 'streng voor de poort'. Inspectie adviseert om vanaf nu alleen locaties die aan alle eisen voldoen toe te laten tot het kinderopvangstelsel. U geeft aan dat u het uitgangspunt dat organisaties voor de start moeten voldoen aan alle voorwaarden uit de verordening onderschrijft. Als op voorhand duidelijk is dat een kinderopvangorganisatie niet in staat is om aan de eisen te voldoen dan is het onwenselijk om de organisatie toe te laten tot het kinderopvangstelsel.

Maar uiteindelijk het op niveau hoop ik

✓!

Huisvesting

- Ten aanzien van huisvesting geeft de inspectie aan dat het de vraag is of sommige organisaties überhaupt aan het minimale aantal vierkante meters binnenruimte kunnen voldoen, bijvoorbeeld omdat het om gebouwen gaat waar bouwtechnisch gezien niets aan kan worden veranderd of te dure aanpassingen in huurwoningen.
- In reactie daarop geeft u aan dat de huisvestingssituatie complex is, en dat in sommige gevallen het zeer ingewikkeld (en buitensporig duur) is om gebouwen aan te passen.
- U stelt voor dat de openbare lichamen in overleg met de kinderopvangorganisaties samen bekijken op welke wijze huisvesting op het betreffende eiland het beste kan worden georganiseerd. U wilt in dat licht ook bezien of regels ten aanzien van bijvoorbeeld binnen- en buitenruimte passend zijn en u bekijkt hoeveel tijd moet worden gegeven aan eigenaren om hun huisvesting in lijn met de eisen uit de verordening te brengen. Dit is reeds aangekondigd in het wetsvoorstel en wordt verder uitgewerkt in de AMvB.

- Tot slot wordt er vanuit het programma een drietal huisvestingsprojecten gefinancierd.

Datum
24 maart 2023

Tijdelijke subsidieregeling financiering KO BES

- U maakt gebruik van deze brief om de Kamer te informeren over de Tijdelijke subsidieregeling en de aanvullende actie die u neemt.
- Kinderopvangorganisaties hebben aan de directie KO laten weten dat de subsidiebedragen – ondanks het ophogen van de subsidiebedragen – onvoldoende zijn om de (stijgende) kosten te dekken.
- Sommige kinderorganisaties geven aan dat het water hen aan de lippen staat. Ze geven aan dat ze schulden hebben/maken om kinderopvang aan te kunnen bieden. De kwaliteitseisen waar instellingen aan moeten voldoen (en waar nu op wordt gehandhaafd door de inspectie) zorgen ervoor dat ze meer kosten maken. Zo zijn meer leidsters nodig per aantal kinderen. Bovendien zijn er eisen gesteld aan het maximaal aantal kinderen per groep. Ook de stijging van de kosten op de eilanden maken dat kinderopvangorganisaties niet of nauwelijks rondkomen. Zo zijn de lonen, de werkgeverslasten en de kosten voor levensonderhoud toegenomen. Er is daarmee amper ruimte voor ondernemerschap.
- Kinderopvangorganisaties hebben eerder (en vaker) aangekaart dat zij financiële problemen hebben.
- Het openbaar lichaam herkent en bevestigt het beeld dat de subsidie ontoereikend is. Ook de onderzoekers die het kostprijsonderzoek uitvoeren ontvangen signalen van kinderopvangorganisaties dat de subsidie onvoldoende is.
- Ons beeld/onze hoop was dat de ophoging van de subsidies (met ruim 30% t.o.v. de start van de regeling) voldoende was om de prijs- en kostenstijgingen het hoofd te kunnen bieden. Dit blijkt echter niet het geval. We hebben naar de financiële positie van een aantal kinderopvangorganisatie gekeken en daaruit komt het beeld naar voren dat de subsidie die zij ontvangen niet toereikend is om de kosten te dekken. Wachten tot het afronden van het kostprijsonderzoek is dan ook niet wenselijk en kan tot een vervelende situatie op de eilanden leiden.² Een aantal kinderopvangorganisaties verkeert in zwaar weer en overweegt een sluiting.
- Het openbaar lichaam stelt voor om dit jaar eenmalig een totaalbedrag van \$ 1,6 mln. beschikbaar te stellen voor de kinderopvangorganisaties. Dit bedrag kunnen kinderopvangorganisaties inzetten om de financiële gaten te vullen en/of kwaliteitsverbeteringen door te voeren.
- Het openbaar lichaam draagt zelf een bedrag van \$ 0,5 mln. bij en SZW/KO financiert \$ 1,1 mln. Hiervoor is dekking beschikbaar binnen het bestaande budget voor BES(t) 4 Kids.
- Elke kinderopvangorganisatie die gebruikmaakt van de tijdelijke subsidieregeling ontvangt via het openbaar lichaam eenmalig een bedrag van \$ 800 per kind, verspreid over twee periodes (eerste uitbetaling in april/mei, en tweede in het najaar).
- Verder geeft u aan na te gaan in hoeverre deze problematiek zich in dezelfde mate voordoet op Sint-Eustatius en Saba (qua aantal organisaties zeer beperkt).
- Gezien de noodkreet van de kinderopvangorganisaties adviseren we u om hiermee akkoord te gaan en dit aan te kondigen in uw beleidsreactie.

² EBA doet in opdracht van de directie Kinderopvang onderzoek naar de kostprijs voor kinderopvang. Het onderzoek wordt in het najaar verwacht.

- Voor de structurele hoogte van de subsidie wachten we eerst de resultaten van het kostprijsonderzoek af. Mocht daaruit volgen dat extra middelen nodig zijn, dan zal dit (inclusief benodigde dekking) mee moeten lopen in de voorjaarsbesluitvorming 2024.
- Tot slot informeert u de Kamer ook over het feit dat kinderopvangorganisaties moeite hebben met de administratie. Samen met Openbaar Lichaam, RCN unit SZW en UVB (huidige uitvoerder subsidieregeling) werken we een ondersteuningsaanbod om de kwaliteit van de administratie te verbeteren.

Datum
24 maart 2023

Vervolg

- U blijft de kwaliteit van de kinderopvang monitoren. De inspectie is inmiddels gestart met de volgende ronde van de inspecties. Daaruit zal blijken of de inzet en energie daadwerkelijk leidt tot kwaliteitsverbetering heeft geleid. U informeert de Kamer hierover (begin 2024).

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Beleidsreactie	Verzenden aan TK	
2	Eindrapport bestandsopname kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland	Verzenden aan TK	